

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл. бр. К.В. 05/2008**

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 30.03.2009. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан. Седите. Хвала.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да је присутан:

- **Заменик тужиоца за ратне злочине Небојша Марковић,**
- **Оптужени Бора Трбојевић и**
- **Бранилац Жељка Томљеновић.**
- **Ту је и сведок РАДЕ ЧАКМАК.**

Па ћемо данас да га саслушамо.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се претрес НАСТАВИ.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

САСЛУШАЊЕ сведока ЧАКМАК РАДЕТА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Позвали смо вас као сведока. Ви сте већ били овде 11. јула 2007. године. Има ли неке измене у вашим личним подацима у односу на тај датум?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Са подацима као од 11.07.2007.године, упозорен, опоменут, након што је положио заклетву исказује:

Позвани сте као сведок, као сведок дужни сте да говорите истину, морате да нам кажете све што знате, не смете ништа да прећутите, лажно сведочење је кривично дело, не морате да одговарате на питања уколико би тиме изложили себе или неког блиског сродника материјалној штети и кривичном гоњењу или тешкој срамоти. Памтите ово упозорење и кажите, јел ви нисте положили заклетву код истражног судије? Заклетву, јесте ли положили? Ја овде видим да нисте.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам, давно је, не сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајде молим вас прочитајте ту испред вас је текст заклетве, па га прочитајте гласно.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Позвали смо вас због овог догађаја, односно целе те ситуације у Хрватској и у Великој Ператовици од августа до 31.октобра када су Срби напустили Велику Ператовицу, па ми кажите шта сте ви радили тамо и били сте командант неки, како вас се звао одред, је л' тако?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Такозвани да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како се звао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па Билогорски.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте ви радили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја сам био као што кажем тзв. командант.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Слушамо вас.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ништа, не знам шта вас занима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Занима нас све. Значи, колико је било припадника те јединице, тог одреда, ко је био у команди, у штабу, имамо овде неку преписку, одакле потиче та преписка?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Видите, главни је био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте још имали тамо? Јесте ли имали неку полицију, неке специјалне јединице, све то? Значи, како је дошло до тога уопште да се скупљате и да се наоружавате? Одакле вам оружје, одакле вам униформа, значи све шта се дешавало у Хрватској у то доба и Великој Ператовици и ви шта сте радили, остали људи шта су радили и оптужени Бора Трбојевић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па гледајте овако, ја сам живео у Малим Зденцима, кућа број 58. Кад је комшија мој Иво Бахун наводно је сад покојни, чуо сам да се убио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, те детаље да ли се комшија убио, значи фокусирајте се на ове догађаје, јединицу, организацију јединице, наоружавање и то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам тачно колико је било горе војске. Војска нас је наоружала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која војска, те детаље? Која војска вас је наоружала? Не детаље за комшију него детаље за војску и за наоружање, за униформе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Војска из Дарувара, Бранко Мишчевић је то организирао, оружје из Даруварског гарнизона код команданта ваљда Николе Марића, у Дарувару, одатле смо добили оружје и довели су у Велику Ператовицу, Малу, тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од ког датума сте ви у Великој Ператовици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја не знам. Ја сам побјегао од, па не знам тачно дал' 20.07.1991.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли јединица већ била формирана или је тек тад после вашег доласка почело формирање?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Они већ су имали оружје људи, људи су добили оружје прије него што сам ја дошао горе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро и?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ништа. Кад смо дошли горе онда смо се организирали, кад су нас они нападали тад смо се бранили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажите ми каква је била организација?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Код нас, па да вам кажем овако малтене никаква, то је се организирано с брда с дола, људи су добили оружје, шта да вам кажем није нико никога, слабо се то слушало и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је било у викендици Гојка Лалића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је био као штаб.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте ви били?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ту смо били.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ви лично сте били тамо?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да лично.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је ваш син био?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Исто ту, он је био не знам где је он био, горе су били у селу негде, није био ту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' он долазио у штаб?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Он, па морао је овако некад навратити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Кажите ми ко је с вама чинио штаб? Ко је осим вас био у штабу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Видите овако, било нас је, био сам ја, Раде Кљајић, Живко Загорац, Ранко Радилић, Лазо Саватовић и ко је још био, Бранко Поповић, Бранко Мишчевић, тај пуковник, он је био Лончарцу, не знам још ко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажите ми која је улога била Бранка Поповића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па видите, Бранко Поповић је био главни, он је био председник СДС-а и он је био нам главни ту у СДС-у и у том штабу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је СДС био неки идејни творац организације те?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је био Загорац?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Он је био као комесар неки.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а Миленко Стојић, Раде Кљајић шта су они били?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па Миленко Стојић колико ја знам да је био у, то је била као полиција направљена, он је био, сад да вам кажем да ли је он био командир те полиције или, збиља ја вам не могу тачно рећи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Бркић Радован?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам ја да ли је Бркић био, он није био у полицији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Кљајић Раде?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Он је био као, овај Поповић га је одредио као за овога безбедност.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командир или шта?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па као штеф те безбедности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па добро, нема у војски шеф?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па тако се то звало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја не знам да има израз шеф у војсци, то нисам чула – командир, комесар, командант, шта, шеф то у војсци не постоји.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Командир као био је овај ваљда Миленко Стојић, а Раде је као био шеф те безбедности како да вам кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Лаза Саватовић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: А Лазо, не знам он је био у штабу код нас тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' био у полицији?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Није, колико се ја сећам није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И шта је радила војска?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта је радила војска? Па да вам кажем овако војска се бранила кад су ови нападали, јер је требала да дође војска легална горе да ту преузме команду, међутим, она није никад дошла то је тако говорио нам пуковник Бранко Мишчевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На који начин, јесу ли биле неке групе које су држале стражу око села?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Било је то распоређено где су држали, мислим на улазу у Ператовицу Малу, Велику на излазу према Црној Гори.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажу неки сведоци да су били стално код села постављени и да су тамо стајали на неким местима, да су то биле групе које су чувале, не знам у Горњој Рашеници итд. Јесу ли били тако неки?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У Горњој Рашеници? Па можда је било, да био је горе и Банко Чортан исто, можда су били.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: ЈДа ли ви то не знате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да вам кажем нешто, не да не знам, него не могу се ни сетити свега. Ево видите, да нисте споменули Горњу Рашеницу ја се не бих ни сетио да је било и у Горњој Рашеници рецимо ту је био Бранко Чортан, јер је и он био у штабу и ту је било на улазу из Доње Рашенице, ту је била једна стража наша.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И како је функционисао тај штаб?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Како? Па никако. Јадно је то све било, то је чекало се да дође војске, војске није било, нико од никога није слушао, наређења нема, никакво право, према томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро и причајте шта се дешавало?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја не знам шта вас занима, ја ћу вам све рећи што знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, шта се дешавало тад у то време?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Како су нас год они нападали, ми смо се бранили, док они не нападају ми ништа. Рат је био, мислим прљав, шта да вам кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко је водио тај рат?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ко је водио?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем нешто, рат су повели Хрвати онако искрено речено јер смо ми сви побегли од својих кућа горе у Ператовицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Хрвати, ХДЗ или ко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: ХДЗ је био главни, он је био главни за повод тога рата.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А које јединице Хрвата?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које јединице Хрвата?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Које јединице?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја које су они имали јединице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим ко је њих формирао, сами или ко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па и они су сами или је држава или је Фрањо формирао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а с друге стране су били Срби. Ко је Србе организовао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем нешто Срби су се малтене сами организовали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад кажете наређења се нису слушала, нама овде неки сведоци кажу да сте им ви издавали наређење да су они слушали?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, неки сведоци, сви сведоци који су саслушани, а били су припадници Билогорског одреда у то доба, кажу да сте ви били командант, да су ваше наређење слушали, да сте их ви постројавали, да сте им ви дали оружје кад су се јавили у штаб, који је био у викендици Гојка Лалића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Видите овако. Ја сам само преносио наређења од Бранка Мишчевића. Оружје јесте тачно да сам ја кад је војска донјела, јер пуковник Бранко Мишчевић није имао ауторитета да подјели оружје, нису хтели од њега као не би примили то оружје и тако су увукли мене с обзиром што сам ето ја сам био превозник иначе 25 година и кад сам добио горе имао

сам неки ауторитет код тих људи и тако су они мене намамили да ја то оружје поделим, јер ако ја будем делио оружје онда ће људи сви да приме.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а у погледу организације одређених акција ко је издавао ту наређења, ко је организовао те акције?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Акције, по праву никад није нико ни наредио нити су биле какве акције, акције да је неко наредио да се иде у акцију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ништа, то сигурно не може нико да каже без обзира на сведока који је био да каже ишта да сам ја или било ко наредио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, кажите ми где су се хранили ваши људи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где су се хранили људи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Имали смо ми кухињу горе у Великој Ператовици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја мислим да је било око школе тамо двориште, тачно не знам тачно, мислим ту је била кухиња војна, војна кухиња је ту била и ту се кувало за те људе, а по селима су пекли хлеб.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кажите ми колико је било војника?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем искрено ја не знам тачно. Овако сад верујте ја немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли имали неки попис, списак људи који су дошли ту из неких других села?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Био је неки попис ваљда, али то је водио Ранко Раделић је је ту било 100-200 људи, колико је не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А људи који нису из Велике Ператовице дошли су ту са породицама. Јесу ли се евидентирале те породице, жене, деца?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам ја то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу ли се и они хранили ту у кухињи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја не знам да је било породица који су дошли са стране рецимо код нас од некуда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Из других села, из Грубишног Поља?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ако је било, они су били код рецимо код кућа ових људи, а ако су се хранили највероватније да су се хранили исто ту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Код вас? Знате ли ко је Мркшић Душан?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је био кувар тамо код нас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' он био тамо главни у кухињи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја мислим да је био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како су га онда звали?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какву је он имао коју функцију, како му се звала та функција, главни кувар или како?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Главни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командир у кухињи или како се то звало?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам, они су га звали командиром, али не верујем, ја мислим да је био главни кувар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командир? Он каже да је било око 500 људи до 800 јер је толико оброка припремао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Код нас?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да? Да ли је то могуће?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Немогуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немогуће?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је немогуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' ви мислите да је било до 200 људи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: По мени ја колико знам да није било више од, али говорим ја за војску знате, војска је имала оружје, 200-250 знам, то је Ранко радио, што се тиче тога то је Ранко Радевић имао списак, он сигурно то боље зна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кажите ми да ли је кад је подељено оружје било и неколико оружја које је дато овако које није непотребно подељено борцима него је било у неком магацину или у подруму или кући?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па било је то, не било је оружје то је што смо дигли од војске кад је војска ова караула кад је дошао Томо, мислим да се звао Никић кад је ишао Бранко Мишчевић и ти наши цивили и војска што је било кад су ишли по то оружје онда је то било оружје у складишту код нас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где је било складиште?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да вам кажем, то је било свуда то оружје, то је било и у Дапчевици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: По кућама?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: По гаражама, по кућама да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' било у Ператовици нешто у цркви?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Немам појма. Мислим да у цркви није било оружја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' су људи отишли спонтано да донесу то оружје или је била акција да се донесе оружје?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је ангажовао Бранко Мишчевић јер је договорио са Митићем ваљда да се то оружје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то вас питам, је л' то била нека акција?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Акција је била и они су довели те војнике, било је ваљда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' била још нека акција осим те кад се делило оружје?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Више акција за доношење оружја?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажите ми шта је још овако било у штабу, ко је водио преписку, ко је сачињавао ову документацију коју ми имамо овде? Ви сте гледали то код истражног судије сећате се?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нијесам нешто, мало сам гледао али нисам. Тамо је попис водио Живко Загорац, он је био као комесар, он је тај попис неки водио, он је био и образован човек, мислим да је он водио ту неку као евиденцију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, преписку са хрватском страном ко је водио, евиденцију дневних догађаја ко је то водио све?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја да вам кажем овако. Ја сам вршио размене те али је л' је ко то писао ја то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које размене сте вршили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Хрвати рецимо и Срби који су били.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То нам нисте испричали, то је остало питање, шта се ту још дешава, какве су то размене?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па то су били који су били заробљени Срби и који су били заробљени Хрвати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И ту смо вршили размене с њима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како су ишли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Како су ишли, је л'?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да како се то одвијало?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То су се рецимо договорили њихов штаб са нашим штабом и онда се знам да је, мислим да је Митић једном договорио из Вировитице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Причајте нам оно што сте ви се договорили за те размене?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам се договорио једном са овим из Грубишног Поља то смо размјени на врх Грубишног Поља.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад је то било?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам ја датуме, можда ако је ко писао, али иначе не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ког сте разменили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Знам да сам разменио неког Иву Турковића тај је био на врх Грубишног Поља замењен, ту су га неки ранили горе на Бубању, па онда кога још сам заменио од ових, ја не знам на врх Грубишног Поља замењен је ваљда Вереш и неки Владо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је л' ова преписка од 14. септембра што вам је предочавао истражни судија то сте ви то писали или се то односи на вас, сећате се оно од 14. септембра обзиром да су Вереш и Радошевић.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Радошевић да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Размењени 13. односно 15. септембра 1991. године?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја, нисам ја то писао сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али се односи на те преговоре које сте ви водили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, да, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кажите ви мени ког сте још разменили, одакле ти људи ту код вас?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па још сам их разменио, али да вам будем искрен ја не знам имена лепо да ви мене убијете. Ако је ко писао то једино да сазнам, ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: С ким сте преговарали? На који начин сте преговарали, ишли, договарали се, налазили се негде или телефоном или како?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, они су звали нас телефоном ови из Грубишног поља и тако смо договорили размену, а ту је било и не знам или из Зринске и одакле су ти људи били, ја збиља не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И колико сте укупно тако разменили људе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам, око 20, можда и 30, откуд знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате шта, ако зову телефоном па ви разговарате, не знам да ли је то логично да сте ви онда тамо неки, ипак имате неку командну функцију, зашто нису звали неког другог него вас?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, звали су мене јер сам ја био тзв. тај командант јер Бранко Мишчевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, да мислим Бранко Мишчевић јер он разменио неког?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја мислим да није, он је само мени рекао, само знам кад сам заменио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, Хрвати су звали вас?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Вереша и овога да смо имали, да сам имао с њим проблема зашто је он заменењен, зашто су замењени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кад се овде потписује у овој писменој документацији штаб Билогорског одреда и тако, то се односи на вас, је л' тако, ви и она лица што сте побројали на почетку?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Кризни штаб то су хрватске снаге, је л' тако, у Грубишном Пољу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па можда, ја не знам како су се они звали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даћу вам сад ово све да видите, ако не знате можда ћете се сетити. Кажите ми одакле вам ти Хрвати?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па војска их је заробила.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која војска?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па наша на улазу у села рецимо код Сибеника, па овамо између Рашенице рецимо кад они су кренули у акцију ови их заробе и доведу их нама горе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И колико је било таквих акција са заробљавањем?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам колико је тога било укупно је око 20 до 30 људи, откуд знам тачно, али ту је тако колико их је заробљено толико је размењено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А како су те акције вршене, спонтано или како?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем како, они су наишли, на пример управо у Горњој Рашеници, знам да су једном наишли кад сам ја и Бранко Мишчевић наперили за Бучје тај пуковник, ови јаве да су у Горњој Рашеници они наишли са пемцом, звао се «пемац 001», ФАП камион, а то су Чеси тзв. он је био оклопно и они су наперили да заробе, рецимо да пробију ту нашу као барикаду или ту стражу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који они?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Хрвати. И ту је дошло до окршаја и ту је се мислим да се ту и заробило једно 5 или 6, не знам тачно, знам да смо заробили тога «пемца 001».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Камион.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је камион?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је камион који је направљен од оклопног.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја вас за људе питам, на пример питам вас како сте дошли у ситуацију да размењујете Вереша и Радошевића, одакле они ту код вас?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Радошевић, не знам тачно да вам кажем нешто, Радошевића је ухапсио ваљда неко на цести или је то Лазо Салатовић или ко ја не знам тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ухапсио, заробио, шта?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Мислим заробио, то је било на цести Грубишног Поља и Вировитица и само знам да су их довели код нас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је значи као ваша полиција?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Није он био у полицији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тај Лаза није био у полицији?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Није, то је било, они су ишли, ја не знам како су их уопште ухапсили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Заробили или ухапсили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро заробили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, како сте ви то тад сматрали? Да ли је била евиденција негде тих људи, спискови, ко је кад дошао, ко је кад размењен?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не верујем. Ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колико је дана ту, интересовао се неко за њега и тако?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте, па били су они ту колико, шта ја знам, ваљда, зависи 8, 10, 20 дана, месец дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како ко. Да ли се знало, је л' се њима то каже бићете ту до тада и тада или им се ништа не каже тим заробљеним?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Кад су их довели јесу ли њима шта рекли али нису.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ви као командант јесте ли им рекли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма да вам кажем нешто. Нико није ни, рецимо ја нисам имао појма кога нема живога кад су заробили тога како се зове тај, тога

Владу и тог Вереша и многе такве и само се рецимо доведу горе, јер чим су кад су Срби чули да је заробљено толико Срба у Грубишном Пољу онда они заробе толико Хрвата, рецимо у пролазу или иду у акцију откуд знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад иду у акцију ко организује ту акцију?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли то организује штаб овај?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него ко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је била малтене самоорганизација.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи у самоорганизованој јединици, самоорганизовани штаб има самоорганизовани људи који иду и заробљавају тамо неке друге људе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је било икс случајева рецимо таквих. Ево видите рецимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли вам је позната акција на Иваново Село?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то била самоорганизована акција или је то била организована?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, то је водио, ту акцију је водио Бранко Мишчевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли вам је позната акција на Тополовицу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Због чега?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па није ни било акције на Тополовицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу ли доведени неки људи одатле?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па то су, они су њих довели, али где су их нашли ја не знам да ли на пољу или у селу, али није било акције рецимо нико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каже један сведок овде, наћи ћемо.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Или сада или мало касније његово име, да када је кренула та акција, када је организована та акција на то село, ви му нисте дозволили да иде, је ли он родом из тог села, то село је било мешовито, имало је и Срба и Хрвата, остали су само Хрвати, па када се кренуло у акцију заробљавања Хрвата из тог села, ви му нисте дозволили да пође јер је он родом из тог села.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У Тополовицу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То није тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зато вас питам да ли је то организована или неорганизована акција?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, не, то не може. Да вам кажем нешто, то не може рећи нико, може, нека дође њих, сви нека дођу колико су били у тој борби, нека каже да ли им је Чакмак шта рецимо наредио. Брако Мишчевић је он је рецимо родом из Лончарице, живио је у Дарувару, из Дарувара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, даћете те податке ако нас буду занимали, да ли је он жив сад?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли жив Бранко Мишчевић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам, па ваљда. Мислим то је био старији човек.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где сте те људе, када их заробе, где су они боравили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Боравили су у затвору у Великој, ја мислим Великој Ператовици, у школи тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где у учионици или у подруму?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па видите, било је и у подруму, како су они, ко је тај, затвор рецимо, ја сад онако искрен да вам будем, тај затвор не знам ни ко је рецимо основао тај затвор ту, рецимо у Великој Ператовици у школи, ја би волио сад да видим људе да ми кажу ко је то одредио, да ли је то био Божо Трбојевић, да ли је то био овај или онај, да затвор буде у школи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Онда ћете да ми кажете ко је Божо Трбојевић, па онда да вас питам нашто за тај затвор, ко је то Божо Трбојевић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Божо Трбојевић је био колико ја знам исто шеф затвора.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Или како има, боде ми уши једноставно израз шеф у једној војној јединици, то је неспојиво са принципима војне организације, чак и кад је јединица самоорганизована, то је потпуно непознато израз шеф, реците ми шта је био Божо Трбојевић тамо ако сте ви били командант, не може да буду испод шефови?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па био је, он је био шеф рецимо, тако сам ја звао, шта ја знам, он је био шеф затвора рецимо тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Командир или шта?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па није, може да кажемо и командир, може како хоћете, али је он је био као цивил, рецимо нисам ни видио да је он имао униформу. Он је био као шеф тога затвора рецимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Која су његова задужења била, је ли прво изабран он за шефа или је прво формиран затвор?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма не знам, да вам кажем ко га је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је било прво?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја ко га је изабрао, рецимо и то не знам исто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли прво направљен затвор, па доведени људи, па је он постао шеф или је он постао шеф, па је рекао да се доведу људи.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја мислим да је то све ишло спонтано како су ови довели ко је тако је то ишло рецимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли водио он евиденцију заробљених лица?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја нисам видио никад нити сам га ја, нити ме да вам будем искрен није ме то ни занимало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ви контактирали са њим?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Никада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, ако ви преговарате о размени неких заробљених људи.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте, мало чудно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А он се старао о тим заробљеним људима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како је могуће да вас двојица не разговарате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ето тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ту се у истом селу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ето, тако је било. Ето тако је рецимо то било и нисмо, ја да вам будем искрен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па како ви размењујете, а не знате колико има заробљених, а ви размењујете људе, или немате комуникацију са њима, знате да је било укупно на пример 20 које сте разменили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како ви уопште имате те информације? Јесте ишли сами у затвор ви да видите?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нисам ја био, ја не знам јесам, ја нисам био само један пут сам био у затвору јер сам чуо да хоће да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па како сте онда знали?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ови кажу, рецимо има их толико и толико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па рецимо каже Стојић или каже овај како се зове, Пајо Косановић и шта ја знам рецимо још, има их толико у затвору.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ко вам каже који су ти људи, њихова имена, ви се тамо сви знате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Они, онда они даду тај списак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко ме?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Даду мени за размену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко одреди ко ће ићи на размену?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па они, овај Божо извади, ко их тражи рецимо он тај и тај списак и онда иду на размену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко тражи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ко тражи, фамилија. Рецимо или ти из Грубишна Поља тај ХДЗ или како су их звали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Они вама шта раде, дају списак телефоном?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Траже рецимо те, те, те. Јесу ту једни, јесу, једни нису и тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И разговарају са вама?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ви кажете ја не знам уопште ја не разговарам са Божом.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, ја сам разговарао са Божом, али да вам кажем овако нисам ја био завађен са Божом, мислим не напротив.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Није ме то много ни занимало, нисам знао да ето тог момента ни да размишљам, онако искрен да будем, шта је рецимо то јер смо чекали да ће доћи војска и да то све преузме и да води тај рат како је и рекла.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А за то време где сте држали те људе? Сећате се те викендице Гојка Лалића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сећате се да је поред ње била једна сушара за дуван?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите у тој сушари кажу нам Вереш и Радошевић, ми смо њих овде саслушали пре вас, они кажу да су били тамо?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У сушари?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па може бити, чујте ја не знам. То ја не знам, а ко их је довео у сушару, јесу рекли, ја не знам рецимо да су били, да су били у сушари не знам, знам само кад су били у подруму.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А кад су они то прешли у подрум, кад је почео тај подрум да функционише?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И то, госпођо судинице, да вам будем искрен и то не знам кад су прешли. Исто не знам уопште кад су прешли. Појма немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде каже да су у међувремену пре него што су прешли у школу, били у штали.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У штали?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Једно два, три дана, да. Док опет није кренуло то и док није почела школа, а рећи ћу вам и кад је почело то у подруму у школи.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То се сви други сећају.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја не знам, ја не знам, рецимо ја немам појма, сигурно немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате да су били у штали пар дана?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не. Не. Знам да су били, у сушари што каже да су били, може бити рецимо а у штали немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А у школи кажите ми јесу се они тамо хранили јесте им давали храну, тим заробљеним људима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесу добивали храну?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ваљда су добивали кад су добивали сви, ваљда су добивали и они.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И воду?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па и воду, па све морали су добити. Ја не знам, чујте, али наопако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, јел сте ви били тамо једном кажете?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Једном сам јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел су имали ВЦ они доле?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па немам појма, валда су имали, то нисам гледао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте гледали, а где су седели, лежали?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја кад сам био, само сам провирио доле, видим их тамо унутра, јел вас ко малтретира, каже нико, ето то је било све што сам ја са њима разговарао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А они видите кад смо их саслушавали њих и још неке друге ту људе који су били у затвору, кажу да сте их ви испитивали, малтретирали и тукли, то спада у ред оних питања, значи ја вас подсећам на оно на почетку што сам вам рекла.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али углавном сви спомињу вас.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да сам их ја малтретирао и тукао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И испитивали.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То није тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте их испитивали?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли припадају некој војсци, да ли су нешто радили против Срба и тако даље?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не. Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажем то спада у ред оних питања које не морате да одговарате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, не. Али не могу то не рећи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли знате да је неко испитивао те?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па можда неко јесте, али ја нисам рецимо сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А како се одвијало то испитивање?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта велите како?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како се одвијало то испитивање?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ко је испитивао тај зна, ја их рецимо нисам испитивао, ја немам појма. Ја не знам сигурно не знам, јер ја их нисам ни заробио рецимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли ви знате да је једну ноћ провела тамо једна жена, истина није била у подруму са осталима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Хрватица?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, не знам ни да је спроведена, не знам ни ко је ухапсио, ко би је рецимо заробио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате да је тамо био један младић, изузетно једна млада особа за коју неки чак кажу да је био малолетан у то доба?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па може бити, па да вам кажем нешто, може бити овај, али то је било малтене живи хаос, знате то нико никога није слушао, ето видите ја немам појма рецимо за ту жену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Њен зет је убијен, и још једна особа која је била са њим је убијена, она је доведена ту, провела је ту целу ноћ и ујутру су је пустили.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам, а ко је онда пустио?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажите ми је ли знате ко је Мишко Чапо?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Мишко?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чапо?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите он има неку пропусницу коју сте ви потписали.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да је он отпуштен из затвора, он је био ту затворен кад је размењен, он је добио пропусницу за слободно кретање са вашим потписом?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро, може бити чујте, може бити то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како може бити? Човек то каже је ли то тачно или није тачно?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ако има мој потпис, онда је тачно, а ако, а Мишко Чапо ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ви иначе издавали тако неким људима те пропуснице, кад изађу, кад су размењени да могу слободно да се крећу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не. Не. То ја нисам ни давао, нити ми је ко тражио, нисам имао потребе да то дајем, како, како то и може, не може ту, па нисам ја рецимо ту што се, који су били горе код нас ти су сви били, то је све било слобода.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите овај Мишко Чапо каже овако.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је спроведен и тако даље, вратио се назад у своје село, рекли су му да мора да се врати, ако се не врати претили су да ће да му отму овог старијег сина од 15 година и он се вратио и тада су му донели папир. На папиру је писало САО Крајина, име и презиме његово, да може слободно да се креће селом, да ради, да никуд из села не сме да изађе, штамбил и доле је био потпис Чакмак Радета.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Одакле, гдје тај човек живи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тај човек живи у Хрватској, али смо га ми саслушали.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У којем месту?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У Тополовици.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, то није тачно. То није тачно. То нема везе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он каже овако Раде Чакмак каже док смо ми били у подруму, вели «ви другови берете духана, а ми се наоружавамо».

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да сам ја рекао њему, је ли?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, видите он вас зна.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па знате шта мене знаду, ја сам био превозник 25 година, мене знаду рецимо цјела околина, а ја нисам познавао ни ове Србе код којих сам дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, не питам вас сад, то је мање важно да ли ви њега знате или не, важно је то што он каже да сте ви имали контакт са њим, он је био затворен ту после ове акције на село Тополовица.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Али ко га је заробио рецимо ја ни то не знам ко га је, је ли он каже ко га је, ја га нисам заробио сигурно, а не знам рецимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево ја сам вам прочитала шта он каже, па вас то питам да сте ви били у комуникацији са људима који су затворени у подруму, ушли тамо код њих и рекли «ето ви берете дуван а ми се наоружавамо».

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма то није тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И он каже да сте то ви, да је добио вашу, иза тога вашу ту пропусницу са вашим потписом.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма нема, ма то нема везе, па ми нисмо ни имали пропуснице, какве пропуснице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па шта не покаже, сад нек донесе пропусницу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажите ми, шта сте ви рекли да је овај Владо Радошевић, кад сте ви открили да је он заробљен?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па тад кад су га заробили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како сте то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Они су га довели горе, довели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Код вас?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, у Ператовицу, ја био баш на цести.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево то и он каже Чакмак Раде ме је дочекао на једном раскршћу, довели су ме 5 километара даље на друго раскршће и тамо је Раде седео. Јесте носили униформу ЈНА?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И каже седи у униформи ЈНА и представио се као вођа и питао ме је ли ми то требало.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро можда јесам, чујте можда га јесам питао, али ја не сећам се. Можда га сам питао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Сећате се Стеве Босанца и Рекић Боре?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Стево Босанац, Стево, Рекић Боро, не знам никог, Стево Босанац само мало. Рекић Боре не знам који је то. Стево Босанац, то је једино ако је овај из Грубишног Поља, једино ако је тај, мислим другог не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите они вас знају, па каже овако, Бора Рекић је био стражар у затвору, и каже ту су долазили људи да испитују и каже долазио је

био је један Раде Чакмак, био је Раде Кљајић, Саватовић, Радован Косановић, водили су ове затворене у неку учионицу и чуло се када су их тукли, то каже Боро Рекић.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам био само један пут кад је био мали Вереш тај и Жућа, јер сам чуо да их малтретирају, и онда сам ја дошао да видим ко их малтретира и шта и онда су.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте открили, да ли их малтретирају или не?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Малтретирају?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И више никад нисам био, да ли је био Раде Кљајић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу их тукли или како су их малтретирани?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја кад сам их питао јел вас ко туче или малтретира каже, на то је мени су они одговорили не. Дословце тим речима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А Стево Босанац, кога ви не знате или не можете да се сетите.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па можда, добро, добро је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каже да ујутру добије распоред и тај распоред врши командант Раде Чакмак, свако јутро је он распоређивао и читао ко ће куда да иде. Јесте ви ујутру имали тај неки скуп, како би рекли, постројавање и одређивали за тај дан распоред и акцију?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, да вам кажем нешто, то је радио Живко Загорац, он је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А откуд овај сведок се сећа вас, а не Живка Загорца?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја, то је његов проблем, то је његов проблем, али нека каже ко је читао, а знате какав распоред је био, ко ће у кухињу да иде, то је читао Живко Загорац, ко ће данас да ради у кухињи, ко ће да копа ровове, да се можемо ако нас нападну да не би људи изгинули, а друге акције нико не може да каже, ни Стево Босанац тај ни нико да је Раде Чакмак наредио то и то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каже Радошевић Влада када је саслушан пред истражним судијом, каже мене су испитивали Миленко Стојић, Радован Косановић и Раде Чакмак, а такође сам добивао батине од свих њих. Раде Чакмак био је заповедник целе Територијалне одбране, могуће да се то звало Билогорски одред.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каже да сте га ви тукли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Каже Владо?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро, видите, он каже, а ја кажем. А он каже да сам га тукао, а ја кажем да нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: А он сад нека дође па нека каже да сам га ја тукао, како зашто да га ја тучем, ја га нисам ни заробио, а он, за њих су сви да се

нешто разумијемо, бар сам ја тако схватио, за њих су сви Срби ратни злочини и сад не знају шта би нам напакостили, а ми побјегли да би сачували, ја да сам остао код своје куће не би данас мене испитивали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А кад сте ви побегли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па кажем вам не знам тачно да ли је то било 20.07. или.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, кад сте побегли из Велике Ператовице овде?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: А кад смо побегли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па то је негде, па то је било у 11. месецу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде неки датум имамо 31.октобар '91.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па тако да, тако је то некако, знам да су те њихове Сисвете биле, требале ваљда 01. откуд знам, само знам да је то било 01, 02. откуд знам, тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где вам је породица, отишла пре вас?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад сте ви отишли, којим превозним средством?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам отишао, мене су позвали за Бучје, па одатле за Бања Луку, па из Бања Луке су ме позвали у Владу Србије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево видите, из Велике Ператовице сте отишли ујутру или увече или кад тога дана?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Навече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте код истражног судије око 4 поподне, јесу тад сви други напустили села?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па јесу. Ма нису.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте понели оружје.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не можем ја рећи, па можда сам и отишао у 4 поподне, пазите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Код истражног судије сте ви рекли само.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Можда сам и отишао, откуд знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да вас питам јесте понели оружје, ствари из кухиље.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта јесам понесао, оружје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не ви лично него јединица?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, јесте, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Понели сте оружје, је ли то било спаковано, ко је био задужен да пакује?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ово што су имали, то су понели, друго је остало тамо све оружје. Ово се једно предало, то је све предато на Бијелој стјени, како су ишли вамо то је предато Новосадском корпусу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко је наредио да се крене из Велике Ператовице, ко је рекао спакујте се, значи више не пружамо отпор, креће се?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То је командант Западне Славоније био Милан Лончар, пуковник или је потпуковник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, шеф у сваком случају. Јесте ви наредили Србима да се скупе и да у колони крену и да напуштају село?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Гледајте овако кад су мене позвали и Бранка Мишчевића, и Бранко мени каже овако наредио, да је наређено са Бучја, са Брусника да се народ повуче. И ја наредим да се народ повуче и мене су одмах позвали и ја сам дошао горе на Бучје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А ко је остао да се организује све то да се народ повуче?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па остали су, остао је Кљајић и остали су ови сви.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ви задужили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нисам никог задужио ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да води рачуна?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли ту било и цивила, је ли било деце?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, било је ту свашта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Морало је да се брине о томе да се они безбедно повуку?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па било је ту свашта, па знате шта, шта ја, ја нисам могао, откуд ја да рецимо да водим рат, рецимо могли су те Србе све потућ, ја нисам имао појма, или обратно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А што су вас звали у Владу ако ви нисте имали појма?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Звали су ме зато што сам ја као био тзв.командант, а у Влади је био Његован Кљајић секретар за правосуђе, Будимир Кошутић је био шеф Владе, мислим шеф како се то каже.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знам.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Председник. И мене је Кљајић позвао да дођем вамо горе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, али што нису позвали Мишчевића него вас или Загорца него вас? Мислим зашто Влада разговара са таквим неким тзв.командантом а не са правим командантом?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Е па Мишчевић је, он је ваљда остао, он је навероватније остао са овима у повлачењу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је остао у повлачењу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па у Лончарици, и тај народ кад се повлачио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Којој сад Лончарици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па из Лончарице народ се повлачио овамо преко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, нас интересује Велика Ператовица, Лончарицу сада ви сада не укључујте у ову причу, молим вас.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро, нема везе, али то је исто у саставу Ператовице, та села сва.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, и ко је остао да брине о њима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам, не знам ко је бринуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У сваком случају ви сте као тзв.командант отишли у Владу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Иако нисте практично знали ништа?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам отишао, јесте отишао сам у Владу да се види шта ће се сада са тим народом, дословце је тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а шта сте одлучили да буде са овим заробљеним у подруму?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Они су њих потоварили у камион и требали су исто бити превезени?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ти заробљени Хрвати?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колико сте њих тада потоварили у камион?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја колико их је било, то зна Божо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је возио тај камион?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па камиона је било доста, сад ја не знам ни то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, интересују ме само ти заробљени Хрвати колико је било њих, ко је био ту?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је њих чувао, ко их је потоварио и то где сте њих возили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И то ко их је чувао и то не знам тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте их возили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па са овим народом сви су ишли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За Србију?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: За Србију, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Заробљени Хрвати?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. И отприлике у које доба дана се то дешава?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, па то је све било рецимо кад сам ја отишао навече, кад је наређено повлачење, онда су и они.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко је наредио да се ти заробљени Хрвати поведу камионима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па Божо је валда наредио, а шта па ја сам рекао и свима и овима да се све повлачи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ви сте рекли Божи да поведе те Хрвате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нисам му рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него ко му је рекао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Али ја мислим, ја нисам рекао Божи ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте рекли Божи да се народ повлачи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Божо је добио наређење и сви су добили да се повлаче.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то наређење сте дали ви и затим отишли у Владу.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте, ја сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какво је било наређење за ове заробљене људе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Исто ко и за наше цивиле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је рекао да се са њима поступа исто као са нашим цивилима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте рекли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ви рекли да се они поведу у Србију?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Сви да иду у камион и да иду за Србију, а ко их је натоварио, где су рецимо у који камион, ни то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли ви знате да су они нађени мртви ту у подруму?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У подруму?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја сам то чуо кашње.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да је један преживео?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И то сам чуо. Исто сам и то чуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како је то могуће?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па могуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте се ви интересовали то вече, ту ноћ шта је са њима?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нисам ја јер ја нисам ту ни био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а ко је онда одлучио, ко је могао да одлучи да се убију и да се тако успротиве вашим одлукама?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем овако, ја мислим да је то рецимо ко је то одлучио, да је то била самоиницијативна одлука, а ко је то одлучио, да ли је то одлучио Божо Трбојевић или ко, то вам ја не можем рећи. Сигурно не можем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, је ли био неки зидић тамо у подруму, тад кад се ви били?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја мислим ја не знам ко је био, ја не знам имена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зид неки је ли био у подруму?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта је ли био?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зид неки који дели тај подрум на два дела?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам, верујте ми да не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли знате ко је остао ту и убјао њих?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, ни то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Је ли знате да су неки људи били пре тога затворени и да су касније `93. године пронађена њихова тела, односно њихови остаци ту на некој рецимо масовној гробници, ако тако можемо, нису били чак ни закопани како треба?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте чули то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Буковица, Мала Дабчевица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, јесте чули то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Може бити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли знате ко је Мате Котаран?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Мато, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знате, његова жена каже да су њу позвали јер су пронађени његови остаци `93. године, није било ни покопано како треба?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли знате за то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Многи неки људи који су били ту у школи, касније су пронађени у тој масовној гробници?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па знате шта, могуће је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте чули за то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не. Ја сам чуо да су поубијани негде рецимо горе у Буковици тој што каже господин, али ко их је потукао и ко је то рецимо и кад их је потукао и то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А чули сте да се то десило?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, то сам чуо кад сам већ дошао вамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Кажите ми да ли ви уопште знате ко је још осим Боже Трбојевића био у затвору и имао задужење да те људе чува и да се брине о њиховој исхрани?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па знате шта, овако искрено да вам кажем ја не знам ни ко је Божу поставио тамо за шефа затвора. Не знам ни ко је чувао, ко је поставио те људе рецимо тамо код затвора, јер је њих Божо рецимо узео, Божо рецимо изабрао те људе, ја то не знам ништа, знате. Јер он је ваљда водио рачуна о томе о њима и код затвора ко је све био ви сада мене лепо да убијете ја не знам, не знам. Не можете ме и затворити никаквих проблема нема, али ја немам појма. Ја нити може ко да каже рецимо сад да сам ја одредио Бору Трбојевића или шта ја знам сад кога, да буде код затвора. То не може нико рећи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Је ли вас он обавештавао ко га је одредио?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ништа мене нико није обавештавао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А шта је радио Бора оптужени, је ли се сећате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Бора шта је радио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја сам само чуо у истрази рецимо да је он био, видите ја не знам док нисам дошао у истрагу да је он био у затвору, да је био чувар, то ми је био први рецимо глас тад и немам појма рецимо да је био и шта је радио, не знам ја шта је он радио, то зна он сигурно и они око њега.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли се ви њега сећате уопште из тог доба?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Је ли се сећам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Њега из тог доба, је ли се сећате тамо њега да сте га виђали уопште?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Видио сам га, овако искрено да будемо, па не знам ја можда, ево ту је нека каже, јесам га видио једно можда три, четри пута, ајде да кажем, и то овако у пролазу. Ето.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И како је изгледао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па Боро је, ја нисам, ја не знам је ли Боро, да вам будем искрен, је ли имао униформу, нешто се и не сећам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Бркове, браду?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не мислим, ја мислим да није имао браду, немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли је био још неки Бора?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам озбиљно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде се окрените, разговарајте са нама, оптужени ће после да вас пита. Је ли био још неки Бора у то доба у јединици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајде кажите нам ко је био, али ви не знате ко је био тамо затворен, или знате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У затвору је ли био Бора?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, мислим не затворен, него чувар и стражар?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Е то не знам, мислим да није био, ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који су све били људи са именом Бора?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем овако био је мој кум Боро Милашиновић из Вировитице рецимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Милошевић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Милашиновић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Милашиновић.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте. Али он је био родом из Турчевић поља одакле сам и ја родом, је ли био Боро Димић или није ја не знам тачно или је био горе, не знам, али овај знам да је био. Он је био у Турчевић пољу, долазио је рецимо горе у Ператовицу, који је још Боро, и био је Боро из Ператовице, је ли Мале или Велике ја не знам, знате шта ја те људе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Презиме његово?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја не знам како се он презивао, само мислим да је био Босанац, јер они су горе доселили, ја не знам како се он презивао, је ли Стојић или Сладојевић или како ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Или Сладојевић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја не знам, може бити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Још неки Бора, ја сам вам мало пре рекла Бора Рекић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Бора Рекић тога ја не знам тога, ја не знам који је тај и одакле је тај Боро Рекић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Бора Глежњић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Боро Глежњић, ни тога не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Давидовић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми да ли сте гледали код истражног судије дневник рада станице везе? Је ли вам то спада у документа која вам је истражни судија предочио?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, нисам вас разумио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажем да ли вам је истражни судија предочио документа дневник рада станица везе, то је неки документ из вашег одреда? Јесте видели то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли има потребе да стављамо на документ камеру, ви сте то видели претпостављам, добро, можемо овако сведоку да покажемо. Ево погледајте сада, па ћете нам рећи да ли вам је познато, је ли то преписка из вашег одреда?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Дневник рада станица везе. Не, ово није наше, то ја нисам никад видио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, ово нема везе са нама. Ја то не знам мислим.

За овим се сведоку показује фотокопија документа «дневник рада станица везе», па изјављује ја ово никада нисам видео. Сведоку се предочавају документа која су потписана са штаба Билогорског одреда или Кризни штаб, па сведок изјављује:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Погледајте и ово.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не разумем, шта је ово.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја вас питам шта је?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, то ја не знам ништа, то нема везе са нама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите да ту има потпис штаба Билогорског одреда.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, али то нема везе са нама, то никад нико од нас није видио, ја нисам барем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Па сведок изјављује то нема везе са нама, то нико.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, то нема везе.

Односно то ја нисам видео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли се сећате још нечег што нам нисте рекли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем нешта, ја што год знам ја ћу вама рећи шта вас занима, али ја не знам ништа рецимо више него што сам рекао него што знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Него што кад сам рекао тако како је било, тако је било рецимо, све друго може бити измишљотина и онда на крају немам појма, мислим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Реците ми онда та акција на село Тополовица, то ме овако сада највише занима.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Та акција на село Тополовица, је ли то била спонтана или организована акција?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако је организована ко је њу организовао и колико је људи ишло?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам госпођо судинице, немам појма ни ко је ишао, ни кад је ишао, ни да ли је била акција и ко је наредио акцију, мени је јако жао мислим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли била акција, јесу доведени неки људи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја, чујте ја немам појма је ли била и шта је била. Ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли ви знате да су доведени неки људи?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Знате како, кад су доведени и то не знам рецимо да ли су доведени данас или јуче, само сам чуо да рецимо након два, три дана да су неки похапшени у Тополовици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте чули да је тамо бачена бомба?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма то сам чу о кад сам дошао овамо на суд код истраге, и то немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Добро.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јер да вам кажем нешто ја то не верујем ништа, ја не знам мислим и да је бачена бомба и ко је наредио ту акцију, ја би волио да се рецимо ко је бацио бомбу, шта је ко то каже мислим да је то све по мени, да је то све измишљотина, знате, по мени. Јер можете ви мене оптужити рецимо, али то нема везе, ја немам везе са животом рецимо ни о акцији овој ни оној, шта ћу ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сви ови сведоци који су говорили да сте ви командант, да сте ви распоређивали људе, да сте ви организовали испитивање оних који су затворени, сви они измишљају, а били су ту са вама у истој јединици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем нешто, ја не знам шта они кажу, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево ја вам кажем шта кажу.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро, ви мени кажете то, али кога сам ја, а коме сам ја наредио да сад ко је тај да сам ја наредио нека каже, нека дође ту да сам ја наредио да испитује тога и тога, е то би волио овај, рецимо, мора свако ми имамо име и презиме знате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Хвала вам. Да ли чланови већа имају питања?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ево опт.Трбојевић каже да је побегао из Грубишног Поља, дошао у Велику Тополовицу, дошао код вас, ви сте били неки командант.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У Ператовицу.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ператовицу, пардон. Ви сте били тамо неки командант, наредили да он задужи оружје, па он задужио «паповку» а један са њим неки Стево Босанац «аповку» и ви одредили,

тражили прво од њега да дозволи, не да дозволи него ето тако рекли му да у његовој кући тамо буде затвор, ви тражили.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Па он то одбио.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Па онда да буде у кући његове тетке, па и то одбио, и онда сте одредили да затвор буде у школи.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам одредио?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: И он да буде тамо чувар. Ево га ту.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја да сам одредио?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ево ја сам тако себи евидентирао, ако то није тачно оптужени ће рећи.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, то није тачно, то нема везе. Прво да вам кажем ја, он је добио оружје, Боро овај исти и тај Стево и сви су добили, али је није нико задужио, јер рецимо многи су те пушке продали они нису за њих никад ни одговарали. Јел је Боро овај и остали јесу ставили потпис за задужење те пушке, јесам ја наредио Бори или било коме јел Боро метно потпис да је задужио пушку, ево га ту па нека каже.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Какве има везе да ли је то уз потпис или без потписа. Суштина је у овоме да сте ви наредили дакле да се он вама јавља.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма не може то тако.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Значи морају се љиди који долазе морају се јавити некоме. Ви сте командант јавља се, ви одређујете, наређујете иди задужи оружје, он задужи оружје, нема везе је ли са потписом или није, али то је суштина да ви то одређујете, да тражите од њега да се затвор оснује у његовој кући, односно у кући његове тетке.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Па потом у подруму основне школе.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма нема везе господине судија, слушајте ту је господин, прво ја ни не знам рецимо, ја сам њега знао из виђења а ја нисам ни знао гдје му је кућа под број један, не знам му ни тетку рецимо, где му је кућа, а малтене нисам знао ни гдје је школа. Да се нешто разумемо, у Великој Ператовици ја сам био свега, ја сам возио тамо, ја сам цесту ону навезао, слушајте ја сам возио онај камен, ја нисам знао гдје је школа у Великој Ператовици, јер је она била доле ниже, а ја сам возио вамо главном цестом, тако да то нема уопште везе.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Рекосте да ви нисте ништа наредили везано за Тополовицу и тако?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Али, дакле ми смо чули тврдње сведока.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да је то било, чули смо и овде оптуженог, да је отишао тамо из радозналости.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Може бити. Може бити.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: А ко је то могао тамо да одреди, нареди извођење неке акције а да ви о томе немате појма, а ви неки командант тамо, тзв. командант.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па тако је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ко је то могао да нареди?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ко, нико.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Како нико, каже људи самостално стихијски иду и раде шта хоће?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте и тако је било.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Зауостављају аутомобиле на путу, на раскрсници, отимају људе, улазе у села, бацају бомбе, отимају људе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте. Управо тако је било, без ичијег наређења, без ичијег знања су отишли рецимо група сад шта ја знам на цесту, зауставе камион или оду у село то и то и тако даље. Без ичијег знања.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Где сте имали магацин муниције?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма па то је било по штагљевима, по кући, ово нешто је било и код Гојка.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Је ли чувао то неко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Је ли то неко чувао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Нико није чувао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нико.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Могао је доћи ко хоће?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Могао је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да узме колико му треба?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ово у Лончарици рецимо, у Лончарици овај дио остало је у Великој Дабчевици што је остало оружје, муниција, то је остало све, мислим то није имао ко ни повести. Могу узети колико год је хтио.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Је ли било неке муниције оружја у цркви?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја не знам. Ја не знам, рецимо, мислим да није било у цркви ништа. Колико ја знам да није било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да вас питам, код Боже Трбојевића у кући да ли је можда била нека цистерна са горивом из које се истакало гориво за возила која сте користили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Видите, ми смо добивали гориво из Србије, цистерна је била, вамо горе на брду, е сад, јел је то била Божиња кућа, или није, ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је тачио гориво?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажем, ко је тачио гориво?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па он, највероватније он је издавао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је вама наточио гориво кад сте пошли у владу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Или неког дана раније?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Није, није, гориво су нам донели, знам у канистерима, али ко је тачио немам појма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, тужилац изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Према овим подацима које нама сведоци говоре и Радошевић и Вереш а и неки од припадника ваше јединице који су учествовали 13.августа било организована пресретања у близини раскршћа путева за Горњу Решаницу у Велику Ператовицу, и тако су и овај Влада Радошевић и Вереш Ивица лишени слободе. Како је то могуће таква акција да се организује а да ви то не знате, поготово ако ви то не знате, због чега су вас известили после тога да су ова лица ухапшена?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ни је ме нико ни известио, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па мало пре сте о томе говорили, јесу ли вас обавестили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Мене, да сам, ја сам био горе у селу кад су их довели, а појма немам ко их је уватио, ко је наредио. То ми не може нико метнути у уста, да ли је Саватовић их ухапсио, ко је рецимо заробио, ко, немам појма, само сам их видио горе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Затим да вас питам за ову акцију у Тополовици, то је био 20.августа '91., како смо ми овде већ чули од више људи и са једне и са друге стране и ко је заробљен и ко је учествовао у заробљавању у тој акцији. Ови кој су учествовали у акцији су посведочили да су имали тачно распоред, да су опколили село, да су имали распоред како ће, имали су распоред где ће ко да иде, и опколили су цело село и привели су, различити су подаци 20 до 30 људи, ви даље тврдите да таква организована акција је могла без команде да се?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Никад, пазите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви то не знате ништа?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Они сви тврде да је наређење стигло из команде а не да су?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма знате шта, ја не верујем да они кажу да је неко наредио кад знаду да им нико није наредио, е сад да ли они перу са себе неке ствари ко је био тамо, али ја не знам ни који је број људи био, молим вас, рецимо у тој акцији, ја бих волио да знам ко је именом и презименом био у акцији на Тополовицу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажу да је био велики број људи у акцији, цело село не може да се опколи са њих десетак, да се они спонтану ту појаве па да раде на своју руку, знате.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажу да су те заробљенике довели тамо испред штаба, да су били у дворишту неком, пре него што ће да их одведу у затвор?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам, пазите, не знам ја то, е ја сам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажу да пошто их је било пуно, да од тог дана, односно од сутрадан да је затвор формиран у школи и да су сви били ту?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро, чујте, јел је то можда наредио Лазо Саватовић, јел је то наредио, ко, мора неко да каже ко је наредио, ако је господин Боро, ако је био у тој акцији нек каже господин да сам ја наредио опсаду. Па знате шта, прво ми нисмо имали ни људства толико да можемо наредити опсаду села.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Опсада је била и доведени су људи, према томе.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Али ја не знам ко је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Можете ви да причате да то сад није могуће, то се десило.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Али ја не знам како се то десило, то није била опсада.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви значи углавном ништа не знате, само знате да сте такозвани командант?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте, да вам кажем сад нешто, ако је то, ако су довели те људе, онда знате шта, није била опсада, то они могу да зову како хоће, али то није била опсада, они су ишли и они су ушли у куће и ког су затекли код куће тог су извели и одвели у Ператовицу, то је само тако могло.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И све без наредбе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И све без наредбе, то је само тако могло бит.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажите ми, да ли знате ко је Селеша Жељко и Селеша Јосип?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи Селеша Јосип, кажу други људи да је био неки функционер у ХДЗ-у, па да је та акција била организована на Тополовицу, поред осталог да се он баш ухапси да би могао неко да се размени. Знате ли шта о томе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али њега нису ухапсили него је ухапшен његов син малолетни Селеша Жељко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па видите, нисам ја ухапсио њих, нит од њих може ко да каже да сам, нико неће да верује, јер то је била луда кућа, знате, јер не можеш ти без, да је дошла војска, да је она водила рат, онда нема проблема.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесу ли вам познате ове особе Божидар Јакопец, Петар Краман, Фрањо Шокец, Мата Петек, Вендел Шклебек? Пошто сте ви пуно путовали, да ли знате за ове људе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: За Јакопеца?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да, Божидар Јакопец звани Дадо?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И како још?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Петар Краман, Фрањо Шокец, Мата Петек, Вендел Шклебек?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То ми је познато тај Јакопец, а ове не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јел знате да је био у затвору, јел знате да је био међу овима што су побијени?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Где у Ператовици?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кажите ми да ли знате, јесте ли чули за браћу Ловренц, они су исто том приликом ухапшени у тој Великој Ператовици, Шпиралец Владимир, Биловић Милан, Мата Которан, што вас је питала?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, мислим чуо сам ја за те људе, али ја не знам, нисам ни познавао ја људе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Та четворицу сам споменуо и још један број, преко десет људи пронађени су у шуми Буковица у Малој Дапчевици, утврђени датум смрти 17.октобар 1991., значи директно из тог затвора су одведени и побијени, да ли је то неко могао на своју руку да уради ако постоји, како ви кажете шеф затвора, ако сте ви такозвани командант?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да вам кажем нешта, ако је неко, ако су нађени убијени, онда је сигурно то направио на своју руку, то не може, јер гледајте. А ко је заробио те људе, јел то пишу те?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У Тополовици су заробљени, те читаве групе, велике групе људи, ми смо саслушали неке од тих?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нема те групе, па не може нико.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Има Пеулић Слободан који је учествовао у тој акцији као припадник те јединице полиције који је овде саслушан, који каже да је била наредба из штаба, да су имали тај задатак и да су ти људи, ту заробљени, тај број људи, неко каже 10, неко 20, неко 30, али.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма то није тачно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али нема сумње за све ове који су одведени да је један број међу којима су ови које сам вам рекао да су побијени, а могли само бити изведени из затвора, нису размењени?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, да, па добро, онда је то неко направио на своју руку.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Много мање смо чули за те који су размењени, како то око размене ви имате улогу, а кад треба да, кад је извршена ликвидација то не знате ништа?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па немам појма, откуд, немам појма рецимо, појма немам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па како су вас одредили и за такозваног команданта кад ви углавном појма немате?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па тако су ме одредили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објаснио је тужиоче да ужива углед, да ужива углед, па зато.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па не знам чиме је стеко углед.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Био је превозник.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам био, као превозник имао ауторитет.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Био превозник имао ауторитет.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Није требало да се превози, јел тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: С тим суд ће да се сложи.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, не, ја сам вам реко овако, ја сам имао ауторитет кад сам отишо горе Бранко Мишчевић и Боро, овај Бранко Поповић, овај је био пуковник од њега нико не би хтео као узет оружје, и тако су мене метли ту за.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Све смо ми то чули и разумели смо.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: И то је тако.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да сте имали ауторитет да вас одреде.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А где сте оставили тај ауторитет после тога кад ви ништа не питате?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, немојте сад да одговарате, то је коментар.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Мој ауторитет је изгубљен чим је дошло до тога рата, јер тај ауторитет мој је изгубљен, зашто, зато што прво, па ја нисам мого, замисли да неко некога може убити, то нисам мого.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А што сте делили оружје?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па оружје сам делио зато што су донијели, кад сам ја хтио да изиђем рецимо из тога, знате шта ми је реко Џакула и Поповић Бранко, не, ти не можеш да се повучеш.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажите ми, још ми ово објасните.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Реците само.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Према овим, како неки људи говоре 31.10.'91., је био велики напад, кад је дошло до повлачења из Велике Ператовице, могуће да је то било и 01.новембра, и ви кажете да су те сесвете, да је тај празник да пада на 01.новембар, ако сам разумео, помиње се.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја мислим да смо се повлачили на Дан мртвих, не знам тачно, али колико се сјећам тад је то било, да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кад је тај Дан мртвих?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ваљда око првога.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Новембра. А кажите ми, јесте ли ви тад били у том месту кад је почео напад и повлачење, нисам то разумео, помињете да сте ишли на Бучје. Кад сте ишли на Бучје, кад је почео напад или пре тога?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, ја сам ишао у половици тога, а и мене су позвали Бранко Мишчевић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А кад, јел неки дан пре напада или?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, не, на тај дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је тог дана.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тог дана?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А у које доба сте отишли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Чујте, не знам сад да ли је то, то је већ било зимско доба, сад да ли је то било четири, пет, јел седам сати, шест, откуда знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А јел знате кад су се дефинитивно сви повукли у односу на то кад сте ви отишли у Бучје?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја мислим да су се повукли ту ноћ би требали да су сви били повучени, ја не знам, рецимо ил је ко остао, можда нису сви, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала, да ли бранилац има питања?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Имам. Реците ми, ваш син Миливоје Чакмак да ли је он био у Ператовици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Шта је он радио?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па исто.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Па исто. Које послове?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па никакве послове, шта, никакве послове, није био задужен за ништа, ко ни један други.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Мало ми стално одзвања у ушима, каже позвали су вас из владе, ајде молим вас појасните ми, појасните суду, појасните свима. Ко из владе, које владе?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је мало пре имена ко је био у влади.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам вам реко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је Влада САО?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Да ли је та влада била у Бучју.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел то Влада Србије вас позвала?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде у Београд сте дошли?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Ко из Владе Србије?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па мало пре је реко имена.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Џакула, па Џакула је то договорио, он је договорио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Џакула је договорио а знамо да се спомињу ту нека имена, ајде нам кажите још једном нисмо упамтили имена сем професора.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па да, тад кад сам ја дошо на Бучје, он је мене послао за Бања Луку, из Бања Луке горе, каже чекају те људи тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми смо једино упамтили професора Кошутића, иначе.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, ето питајте професора Кошутића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел имао састанак са вама?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте, питајте га да сам дошо, и овога Његована Кљајића, тај је био секретар за правосуђе, и одатле су ме, каже, одатле су ме послали код Бране Црнчевића да се види шта ће бити с тијем народом, ел ће нас војску вратити назад а цивиле да пусте у Србију, на крају Бране Црнчевић, ја сам био сад нико, иначе сам избежумљен, је дао ауто и каже, то је била ноћ већ, ноћ, врата Србије се отварају и тај народ, они војници ће ко има оружје прећ ће тамо, и народ иде за Србију. И мене су из Брана Црнчевића канцеларије ко ме је возио ја не знам, ко је, дошао возач, довезо у Бања Луку, док смо ми дошли већ је народ опет отишао без ичијег наређења већ су отишли за Србију. Е тако сам ја дошо у Бања Луку и опет се вратио у Београд код Црнчевића и одатле сам отишао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта је био Брана Црнчевић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ништа није био, био је за.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За дијаспору?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: За збрињавање тих Срба, шта ће бити с њима ето.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Колико је трајао тај збјег и колико је села исељено?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам ја, чуј, колико је трајао збјег, па збјег је трајао око два дана, колико, три, а сви су сељени, исељена су сва српска, сва Билогора.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Кад сте дошли на Бучје, јесте ли ви прво отишли на Бучје, Бучје има 75 километар од Велике Ператовице.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам ја колико има.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Нешто не слажу се ту и датуми, апсолутно поштовани суде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, јел то примедба или?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Опростите, питање ми гласи, кад сте тачно отишли на Бучје?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Отишао сам онај дан кад смо били нападнути.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Који је то дан био?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па тај дан, сад то је био, јел је био 31., јел је био 01., откуд ја знам кад су нас напали, ја нисам писао датуме, али то, тај дан сам отишао, тај дан, ту вече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, шта ћемо сведока да питамо везано за ово што се ставља оптуженом на терет.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Поставила бих ја само молим вас прије тога, питање, да ли знате Илију Стојића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Как не бих знао.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Јесте ли га размјенили?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесмо.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Кога сте мијењали од цивила за Илију Стојића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам, е не знам јел је, да вам кажем нешто, не знам јел је заменут Вереш и Жућо, није само Илија замјенут, замјенута је и докторица наша ова, како је било име, ја не знам мислим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Душанка Дадин?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Да ли сте ви, Живко Загорац, Лазо Саватовић, Миливоје Чакмак, Драган Чолић 11.08., у вечерњим сатима у Великој Ператовици на цести у Великој Ператовици ухапсили Ивана и Хрвоја Хорвата, то су два брата и Мату Келаву, да ли сте их држали три дана у притвору и да ли сте ту тројицу замјенили за Илију Стојића, брата Миленка Стојића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, није тачно, не, то нема везе, то. Ће би они били ухапшени?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: На цести у Великој Ператовици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ма не, нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас да се држите онога што се оптуженом ставља на терет, а ви водите рачуна о упозорењу.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Молим вас лијепо, цеста у Великој Ператовици, госпођо драга.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Слушајте ме господине, сцеста у Великој Ператовици и тако даље, значи држите се онога што нас овде занима, бранилац ће се такође држати, то је оно што се оптуженом ставља на терет, то је прво, друго памтите упозорења, опомене, као оно све са почетка и наравно сетите се да ви морате да нам кажете све што знате.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То сам, па ја сам сад то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ви имате право на поједина питања ускратите одговор. Изволите.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Морам поставити ово питање, Слободан Пеулић је у истрази судији Дилпарићу приказао докуменат који сте ви потписали да он може изићи пет дана да буде одсутан из Велике Ператовице да посети фамилију у Бања Луци. Како то оправдавате, кажете нисте потписивали документације и да нисте издавали наредбе?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не, не, ово је било за Хрвата да море слободно да се шеће. А Слободан Пеулић, јел те?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Може бити, да вам кажем нешто, можда сам дао ако је тражио, можда сам направио ту у сагласност са пуковником Бранком Мишчевићем, ако сам то дао. Мислим, не знам.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Па јесте ли потписивали пропуснице или нисте потписивали пропуснице, је ли се вас питало да се некуд иде или вас се није питало?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Није, ма да вам кажем нешто, јесам ли потписивао, не знам, може бити да јесам, знате, сад да неко донесе ту

пропусницу и да видим јел је то мој потпис, ја ћу вам рећ е то је мој потпис, то може, а ово све.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Немам судија, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени да ли ви имате неко питање?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Једино би реко господину Раду Чакмаку све што је рекао је слагао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете да му кажете шта је слагао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да питате нешто или ћемо.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Што се тиче тије подрума, што се тиче да је хтео мени написат решење да буде затвор у мојој кући.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да сам ти ја хтио написат?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: А Боро слушај, да ти кажем нешто, мислим мени је жао, ја не знам ни ко те је оптужио ни зашто, али гледај једну ствар, да можеш тако нешто да измислиш, па, да сам ја то хтио рецимо направит, па ја сам то рецимо мого написат, јел може мене овај суд или цијели светски суд ако сам ја хтио да то направим да напишем, да ти ја то напишем. Прво не знам ни ђе ти је била кућа.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Како не знате, био је шатор.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Е па био сам, али кад, један пут сам дошао рецимо кашње, више никад немам појма, ја нисам знао.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: А дал сте дошли у подрум и звали Ивицу Вереша.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Један пут.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да сте му дали папир да напише изјаву?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: То је Ивица Вереш рекао на овом суду.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Никад, извини молим те али никад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сачекајте, само одговорите на питање, па ако треба после да се суочите.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Нема проблема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само одговорите на ово што вас оптужени пита.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Само ти реци, шта гођ те занима ја ћу ти рећи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да се оптуженом обраћате са ти.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Као прво, друго, ви сте отишли кажете 27., у Велику Ператовицу?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питајте ви сада, поставите питање, значи можете да се суочите, али за сада поставите питање.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: И команда ко што сте рекли која је била, а на сваком папиру је био ваш потпис, нико други није потписивао осим вас.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, а на каквом папиру?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Оригинал.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па какви папир си ти добио што сам ја потписао?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Имао сам га и ја.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Али ће је, дај га, ајде дај.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Ево имате од Пеулића Слободана па.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па онда ћемо да констатујемо да се ви суочавате.

За овим суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се СУОЧЕ оптужени и сведок, па исти окренути лицем у лице исказују:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад само можете тако да наставите да разговарате, ово је била формалност. Изволите реците му то за Пеулића.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Шта да вам кажем, не могу вам ништа друго рећи, све наредбе које су биле биле су од вас.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта су биле од мене?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Од вас.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Наређења?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Као прво, кад је хапшено у Рашеници, где сте ви били и дочекали Жућу, Радошевића?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: А ће је Радошевић ухапшен?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: На раскрсници Мала Ператовица-Рашеница-Вировитица-Грубишно Поље.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па ја сам био у Ператовици.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: У којој Ператовици?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У Малој ел у Великој, не знам тачно.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Тачно. И ви кажете да нисте учествовали у тој акцији.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Како нисте кад сте били у Малој Ператовици, нисте били у Великој Ператовици.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Али у Малој Ператовици, а он је ухапшен на цести.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Човече, ко га је ухапсио, а ја нисам ни знао ко га је ухапсио.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја немам, нисам имао појма.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Па како сте га ви дочекали у Малу Ператовицу на раскрсницу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени, реците ово за затвор, за испитивање, за батине и тако даље.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Случајано сам био, ја сам случајно био тамо, ја сам био случајно тамо, рецимо, ја сам ту, он је сједио тамо на граби, случајно.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Како случајно, кад си га.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Случајно, случајно сам сједио.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: И ви ништа не знате за никакву акцију да је хапшено и то?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не може да знам да је Жућо и Вереш, да је неко наредио Марку и Јанку да ухапсе Жућу и Вереша или некога, ко је знао да ће наић Жућа.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да ли сте ви размјенили Жућу и Вереша?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени то је рекао, молим вас реците му за затвор, ко је испитивао, ко је тукао те затворенике, ко их је водио, е то реците.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да ли ви нисте били кад су тучени ти затвореници?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, е то, овај, ја би волио да ми каже, јеси ли ти био код затвора, чувар?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Е добро, ко је тукао те заробљенике и ко је наредио, е то мене занима, исто као овај суд, е исто мене занима као и овај суд ко је наредио да се туку тамо у затвору, и ко их је довео у затвор, и то рецимо?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Ја их нисам довео.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро, ти ниси довео, али чекај, јесам ли ја довео?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Ко?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја, јесам ја довео?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Ви?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Како да нисте.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја сам их довео.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Па ко је довео те људе из Тополовице?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја довео?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Те људе?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Колико је људи довежено из Тополовице?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не, стварно, мислим чуј, да се разумемо нешто, ајде молимо говоримо истину.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Па истину, да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ко је људе заробио, ко је људе довео у затвор?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Па нисам их ја заробио.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па чекај, па ниси ти, а ко је онда, неко мора, а ко је наредио тим људима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па он вама каже да сте ви.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Он каже да сам ја, а то није тачно, то није тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Гледајте ви оптуженог у лице, реците му да то није тачно, реците му.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: То није, па не, да вам кажем нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени реците му да ли је улазио у затвор, да ли је испитивао, да ли је изводио, да ли је тукао?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте, е ти сад реци пред овим часним судом.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да сам ја некога изводио, кога сам саслушавао, кога сам туко и тако даље, и тако даље.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Није тачно.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта није тачно?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Долазили сте више пута и испитивали људе, чак сте им дали оловку и папир, изјаве давали. Да ли сте долазили са Илијом Стојићем?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Шта?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Са Илијом Стојићем да сте долазили доле?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: У затвор?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Опет лажете.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па добро, позовите Илију, молим вас, ја захтевам од овог суда, па добро, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, пустите нека каже шта зна, реците.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да тај Илија ако море да дође, Стојић и нек каже господину Бори, да ли сам ја доводио Илију Стојића тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Оптужени да ли имате још неко питање.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Суочење завршено, свако остаје при својим тврдњама.

Оптужени више питања нема.

Да ли ви имате још нешто да кажете? Изволите оптужени вратите се на своје место. Имате ли још нешто да кажете?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па знате шта, ја немам, рецимо мене само боли једна ствар, као човека.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да овај исти Боро Трбојевић који је оптужен не каже, што прича оваке приче, рецимо о писању, да сам ја њима дао папир да пишу и шта ја знам, мислим и даље, још.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то сте рекли њему у лице, значи да се, немојте да се узрујавате.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Ја бих још само желио овако, нек каже овај господин Боро ко га је поставио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете, ви сте сведок овде, знате.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви нама причате о својим сазнањима, о ономе чега се сећате из тог доба и да ли се ви сећате шта је радио Бора Трбојевић, иначе сада.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваше ингиренције нису такве да ви захтевате да оптужени нешто каже, знате.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не, мислим, мало ме боли, знате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ви сте завршили и сада, изволите.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Само још једно питање, присетио сам се нешто. Ко рекосте да је Бранко Поповић?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Председник СДС-а.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: А одакле је човек?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Из Лончарице.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То је неко место тамо?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да, поред.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, кажите ми ви долазите из Малих Радинача јел тако?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваши трошкови за превоз до суда су 1.000,00 динара, јел тако?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колики су вам трошкови, колико кошта карта?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам, хиљаду, хиљаду ипо, прошли пут сам добио 1.500,00.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На име доласка?

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 2007., сте добили 1.500,00.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Па не знам ја, мислим, тако су ми дали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Колико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па ја не знам колико вам је карта, знате.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Имам ја карте ту, имам ја карту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се сведоку на име трошкова превоза исплати 1.500,00 динара.

Толико је судија исплатио, колега у истрази. Можете да идете, хвала вам. Исплатиће вам овде, уколико имамо пара.

СВЕДОК РАДЕ ЧАКМАК: Довиђења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Довиђења. Обзиром да је сада 11.28

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одређује се пауза у трајању од 20 минута, до 11.50 часова.

Настављено у 11.56 након паузе.

Наставићемо са извођењем доказа, да ли има сагласности да се ови писмени докази за које је тужилац предложио да се прочитају, ми смо разговарали о читању исказа сведока Јосипа Ченгића, рецим, који се разболео, и чекамо наравно замолним путем саслушавамо Петек Весну и Петек Ивана, то чекамо, то ће бити 02.априла.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Слажемо се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, што се тиче Вендела Шклебека, озбиром да је он преминуо 2006.године, чини ми се, да ли се слажете да и то читамо?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се уз сагласност странака прочитају:

-исказ сведока Шклебек Вендела са записника пред истражним судијом Кио.бр.234/93 од 16.06.1994.године,

-исказ сведока Шклебек Вендела са записника Кио.бр.726/93 од 28.01.1993.године,

-исказ сведока Шклебек Вендела пред Окружним судом у Бјеловару, предмет К. 25/93 од 19.09.1994.године, са главног претреса,

-исказ сведока Ченгић Јосипа из истражног поступка од 27.11.2007.године, пред Жупанијским судом у Бјеловару, саслушан замолним путем,

-исказ сведока Хорак Антуна са записника Кио.бр.70/92 од 15.07.1992.године, пред Војним судом у Бјеловару

-исказ сведока Хорак Антуна са главног претреса од 03.10.1994.године пред Окружним судом у Бјеловару, у предмету К.25/93,

-смртни лист за Шклебек Вендела од 20.01.2006.године, за матично подручје Вировитица,

-смртни лист за Хорак Антуна од 23.10.2003.године, за матично подручје Грубишно Поље,

-пријаве медицинског центра у Вировитици М. 8536 и 8537 везано за повреде Селеши Јосипа и Котаран Анке,

-записник о обдукцији Окружног суда у Бјеловару Кир.І-325/91-1 од 09.09.1991.године за пок. Котаран Анку

-пресуда Жупанијског суда у Бјеловару К.25/93 од 14.10.1994.године,

-пресуда Врховног суда Хрватске I Кж-49/95 од 31.08.1995.године

-документација увиђаја ПУ Бјеловар,

-преписка између Штаба «Билогорског одреда» ТО САО Западна Славонија и Кризног штаба општине Грубишно Поље.

То смо тако ставили, то је ова документација коју смо мало пре предочавали сведоку, то је у реду да прочитамо.

-дневник рада станица везе.

То је такође везано за ту документацију, то је у списима предмета, мислим да сте извршили увид у то.

-смртни лист за Матију Поцрнчића од 01.06.1998.године, за матично подручје Нова Рача

-смртни лист за Шпиранац Владимира од 03.05.1993.године, за матично подручје Мала Бапчевица,

-смртни лист за Биловић Милана, од 03.05.1993.године, за матично подручје Мала Дапчевица,

-лијечничке потврде о смрти, за Крамар Петра, Шокец Фрању, Селеш Жељка, Петек Мату, Јакопец Божицара, све од 21.12.1992.године,

-допис државног одвјетништва Републике Хрватске од 27.02.2007. године,

-допис Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије КТРЗ.бр.4/07 од 24.04.2007.године,

-извештај из прекршајне и кривичне евиденције за окривљеног, Министарства Правосуђа Републике Хрватске – Управе за казнено право – Одјел за казнене евиденције Ур. број 514-04-08-02 од 09.09.2008.године,

-извештај из казнене евиденције од 22.07.2008., године за оптуженог,

-извештај Републике Хрватске, Министарство правосуђа-Управа за међународну сарадњу и међународну правну помоћ и сарадњу са Међународним казним судовима, од 09.фебруара 2009.године, о болести сведока Јосипа Ченгића.

И то је за сада то, погледаћемо ову фотодокументацију. Односно оптужени реците нам да ли сте гледали фотодокументацију која се налази у списима предмета?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, јесте ли видели тамо фотографије школе?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте још тамо могли да видите? Фотографисана је школа, фотографисан је подрум, фотографисана су тела.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има потребе да то сада приказујемо овде, или сте ви то већ гледали и.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Ја сам већ гледао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И препознали сте тамо и школу и подрум?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Јесам, како нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што се тиче ове фотодокументације са фотографијама припадника јединице, међу којима је ваша фотографија такође, јесте ли ви тако изгледали, јесте ли ту фотографију гледали?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да, имао сам бркове.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тако сте изгледали у то време, то је за личну карту?

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Да, увек кратку косу имао и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли има потребе да то стављамо на документ камеру? Не.

ОПТ.БОРО ТРБОЈЕВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈАЈУ СЕ предлози браниоца да се у наставку доказног поступка саслуша у својству сведока Лакић Сања и да се изврши суочење између сведокиње Лакић Саве и сведока Рекић Боре.

То су били предлози од прошлог пута. Да ли има још неких других предлога за извођења доказа. Изволите.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Па ја до сад нисам предлагала доказне предлоге, уосталом можемо их предложити у било којој фази поступка управо из разлога очекујући да ће сви ови силни сведоци изјавити оно што заправо знају. Ја бих још само имала два доказна предлога и молила бих да их суд усвоји, а то је да се позове за сведока Миленко Стојић који живи у Новом Саду, ја сам генералије сазнала, али не знам адресу и не могу је добити путем СУП-а, то може једино суд замолним путем, да се саслуша на околност, он је био командант те јединице која је вршила хапшења и он је директно руководио акцијом и од 13.08., хапшења Вереша и осталих, а исто тако учествовао је и у акцији од 20.08., акције на Тополовицу, а сматрамо да је то битно да се саслуша да би се потврдило да ли је Боро Трбојевић учествовао у тој акцији или није. Исто тако предложила бих да се саслуша супруга Боре Трбојевића Мачак Споменка, којој је исто Боро Рекић рекао ко је учинио, односно ко је усмртио цивиле у подруму основне школе, значи да се саслуша на околност да ли јој је то познато, ако је познато, ко је рекао и кад је рекао. А исто тако да се она саслуша небитно на околности које се терете Бору Трбојевића, него да посведочи о карактеру овде Боре Трбојевића, с обзиром да живи с њим 30 година, да ли је он исхитрен човек, да ли је преке нарави, да ли пије, кажем сматрам да исто то тако битно и да ће она то најбоље посведочити

управо из тог разлога њеног живота кроз године, односно да би могао суд на крају цијенити саму личност овде окривљеног. Ја вас молим да се, и онда на крају поштовани суде након саслушања уколико усвојите тај доказни предлог Мачак Споменке, да се ипак изврши суочење са сведоком Бором Рекићем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко да се суочи?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Мачак Споменка, супруга, значи, обзиром да сте одбили овај доказни предлог, значи да се изврши суочење. Да, Трбојевић Споменка, пардон, супруга.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Ја молим суд да усвоји та два доказна предлога. А још бих само додала за Миленка Стојића, добила сам податке да је он син Стојана, и да је рођен 29.04.1957.године у Дубици и да живи у Новом Саду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, тужилац шта каже?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мислим да је сувишно да се саслушава сведок Стојић, који с обзиром да је и он има одређену улогу у овим догађајим која може да га доведе до тога да и он одговара, он сигурно неће много да нам искаже о тим акцијама, а о учешћу оптуженог Боре има исказа неких од сабораца и неких других лица, што ће суд и овако и онако да мора да оцењује, тако да мислим да би било сувишно, поготово што се не зна ни адреса сведока. Што се тиче ове друге сведокиње, ја исто се тако противим, о тим причама шта је Боро Рекић причао, ми смо већ саслушали нека лица и с тога нисмо ништа добили поуздано о томе да ли је и Бора Трбојевић учествовао у томе или не, него само о томе да ли је то и Бора Рекић, с обзиром да је сведок Шклебек рекао да су били Бора, Бора и Божа Трбојевић, и после је рекао да је један од тих Бора, Бора Трбојевић, могао је бити и Боро Рекић, али у овој ситуацији је то небитно, нећемо добити одговор о томе ко је још учествовао, јер су неки од ових сведока реко, било их само двојица, каже Божа Трбојевић и Бора, а било их је тројица, то је било очигледно и од којих су бар двојица Бора се зову, и зато се противим тим предлозима. А ово што се тиче личности мислим да се овде довољно сазнало о личност, тако да је и то сувишно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала. Још нешто да питам пре него што почнемо да одлучујемо, обзиром да морамо да резервишемо и суднице унапред и тако даље, када будемо ушли у фазу завршних речи, односно сад смо се већ приближили томе, обзиром да кажем вам, очекујемо 02.априла стиже извештај, односно стижу искази сведока који се саслушавају замолним путем, па онда после тога смо у прилици да евентуално ако ове друге сведоке саслушавамо, да кренемо у завршне речи. Колико времена треба оптужби и одбрани за изношење завршних речи, кажем опет због термина?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Оптужби не треба више од један сат, а вероватно и мање.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Мени у сваком случају треба више. Јесте ли мислили дневно у току дана колико сати, у току суђења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, да.

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Па сат времена, сат времена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У једном суђењу колико вам треба за завршну реч?

АДВ.ЖЕЉКА ТОМЉЕНОВИЋ: Сат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ми ћемо сада да се повучемо, да одлучимо о овим предлозима.

Суд је донео

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ предлог да се у својству сведока саслуша супруга оптуженог Трбојевић Споменка и да се изврши суочење ове сведокиње и сведока Рекић Боре.

Да ли сте нам рекли град у коме живи овај сведок. Нови Сад, добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у својству сведока за следећи претрес позове сведок Миленко Стојић, а адресу затражити од Службе за откривање ратних злочина, и затим позвати сведока.

Следећи претрес заказује се за:

-16. април 2009.године у 09.30 часова, иста судница.

Тада ћемо саслушати сведока, прочитаћемо ове замолнице, још нешто ако има од доказа и кренућемо у завршне речи, молим вас да се припремите за давање завршних речи 16.

Довршено у 12.15 часова.

Записничар

Председник већа-судија